

Aký je Hospodin podľa Dt 32?

(02.06.2022)

Spevy: 23, 447, 576, 456, 623

Milí bratia, milé sestry, milí priatelia,

rada by som spolu s vami premýšľala nad tým, aký je Hospodin, ako sa prejavoval v živote svojho ľudu. Viem, že ste už mnoho o Bohu počuli a premýšľali. Od detstva mnohí poznáte Písma, ako aj hovorí apoštol. Nielen keď sme boli deťmi, ale aj nám dospelým niekedy pomáhajú obrazy, na základe ktorých si vieme jasnejšie predstaviť, aký Boh je. Sú to slová z jeho piesne, o ktorej mu Hospodin povedal: *“A tak teraz si napíšte túto pieseň a uč ju synov Izraelových, vlož ju do ich úst, aby mi bola táto pieseň za svedka proti synom Izraelovým (Dt 31,19).* Budeme dnes spolu premýšľať nad štyrmi obrazmi z tejto piesne, ktoré nám priblížia, aký je Hospodin.

Hospodin chce, aby Mojžiš s ľuďom napísali pre seba túto pieseň. Aká je to pieseň? Pieseň, ktorá má byť najskôr napísaná. Hovorí sa, že slová sú jazykom mysle a pieseň je jazykom duše. Boží ľud je ľuďom knihy, lásky ku knihe. Dostáva ako dar knihu, aby jej načúval, napísal si ju, čítal ju, študoval, hádal sa s ňou, žil ju, tešil sa s ňou. Každý sám pre seba ju potrebuje prijať novo v každej generácii. Je pred nami viac než kniha. Je to Boží milostný list k jeho ľudu, dar jeho slova, manželská zmluva medzi nebom a Božím ľuďom, ktorú Hospodin nikdy nezruší. Tora, z ktorej dnes čítame, je plná života. Mojžiš ju má ako jedlo vložiť do úst Božieho ľudu, aby ľud Boží mohol žiť a vo chvíľach umierania ho mohli jej slová prebúdzaf k životu. V úvode tej piesne čítame: *„Načúvajte nebesia, budem hovoriť, počúvaj zem reči mojich úst“ (Dt 32,1).* Mojžiš volá nebesia i zem za svedkov, aby počúvali slová piesne. Mojžiš zo svojich úst sýtil ústa svojich poslucháčov. Slova sa postupne dostávajú od úst k ústam. Aká vzácna je ústna tradícia. (ako pri krmení vtákov) Keď sa bude Boží ľud opakovane učiť slová tejto knihy, neumrie. Je plná oslavy Hospodina v dejinách jeho ľudu i zrkadlom, v ktorom môžeme vidieť svoju neveru. Je svedkom proti nám, ale je v nej i nečakaný obrat, kde Hospodin potvrdzuje svoj záväzok voči Izraelu navzdory jeho nevere. *“Lebo Hospodin bude súdiť svoj ľud a bude mať súcit so svojimi služobníkmi, keď uvidí, že ta išla ich pomocná ruka a že*

nepozostáva len zavrený a opustený” (Dt 32,36). Máme nádej, ktorú máme odovzdávať svojim synom i dcéram. I našim deťom v zboroch.

Prvý obraz, ktorému sa budeme venovať, je ukrytý vo verši druhom: *“Moje naučenie sa bude liať ako hojný dážd; moja mluva bude vlašit’ ako rosa; bude ako tichý dážd’ na mladistvú trávu, ako hustý dážd’ na bylinu” (Dt 32,2)* Mojžiš túži takto niesť slová svojich úst. Dokonca pozýva nebesia, aby načúvali i zem, aby počúvala. Božie slovo je ako dážd’ pre suchú zem. Z nebies padá na zem a dáva život. Pôsobí rast. My môžeme do zeme vložiť semená, no nakoniec náš úspech nemáme pod kontrolou. Keď nepríde žiadny dážd’, nebude žiadna úroda, akúkoľvek prípravu máme za sebou. Možno sa to deje aj preto, aby sme nikdy nemohli, ani v srdci povedať: *“Moja sila a vláda mojej ruky mi zadovážila toto bohatstvo” (Dt 8,17).* Tajomstvo dažďa je veľké. Jeden dážd’ a prináša rôzne farby ovocia podľa druhov stromov. Rovnaké slová pôsobia na každého inak a u každého nesú inú úrodu. Mladá tráva i bylina dostáva možnosť zažívať možnosť nového stvorenia. Tak je to i s nami. Čítame a počúvame jedno slovo a ono v nás pôsobí rôzne. Dáva rast rôznym výkladom. No jeho najdôležitejším poslaním je nechať nás každého rásť do toho, kým môžeme byť. Nie sme rovnakí, ani Božie slovo nehľadá uniformitu. Hospodin má rád pestrosť. Všetci sme stvorení na Boží obraz a každý z nás sme iný. Mojžiš vyznáva: *“Lebo budem hlásať meno Hospodinovo. Vzdajte velebnosť nášmu Bohu!” (Dt 32, 3).* Mojžiš na sklonku svojej služby i na sklonku svojho života nehovorí o svojom mene, nehovorí o svojej veľkosti, ale dáva Hospodinovi veľkosť, prikláňa sa k nej a svojou piesňou ohlasuje Hospodinovo meno. A takto nás povzbudzuje konať podobne. Je úľavné odhliadnuť od seba samého a sústrediť sa na väčšieho než sme my. Len tak neupadneme do zúfalstva, ani do samolúbosti. Vstupujeme do piesne, ktorá nás pozýva k oslave Hospodina. Keď sa priznáme k Božej veľkosti, naplní nás nádejou a ponese nás v našich slabostiach. Hospodin, ako skladateľ, nás pozýva, aby sme boli tými, ktorí budú spievať jeho pieseň. Človek môže zabudnúť slová piesne, ale melódia mu zostáva. Mojžišova pieseň je pôsobivá. Dozvedáme sa v nej, aký je náš Boh a Pán. *“On je Skala. Jeho dielo je dokonalé, na všetkých jeho cestách je právo” (Dt 32,4).* Mojžiš na sklonku svojho života nesleduje svoje možnosti, ale zameriava svoj pohľad na toho, ktorého dielo je dokonalé. Obraz skaly je obrazom stability a opory. Mojžiš vie, že ju nemá v sebe, vie o tvrdej skale, z ktorej Hospodin pre svoj

Ľud vyviedol vodu. Pamätá si aj svoje zlyhanie pri skale. Poznal, že nemôže svojvoľne disponovať tým, čo patrí Bohu. Sám zažil, že skala môže byť zdrojom života. Tak, ako je skala tvrdá a neoblomná, tak je i Hospodinovo dielo dokonalé, na jeho cestách je právo. Je verný a bez podlosti, je spravodlivý a priamy. Skala je obrazom stálosti, trvalosti, stability. Takým sa postupne stáva ja človek, ktorý sa na Hospodina spoľahne. Pán Ježiš tento obraz použije v kázaní na hore: *“Každého teda, kto čuje tieto moje slová a činí ich, pripodobním rozumnému človekovi, ktorý postavil svoj dom na skale”* (Mt 7,24). Ako skala, môže byť Hospodin pre človeka pevným bodom. Zvlášť v časoch, keď útočia na nás nepriatelia, nepriateľské myšlienky, môžeme vyznávať: *“Ich skala nie je ako naša Skala, to môžu posúdiť i naši nepriatelia”* (Dt 32,31). Hospodin neuhne, pevne stojí ako skala pri svojom ľude. Pevnosť skaly je opakom bahna, do tône bahna sa môže človek prepadať.

Ďalším obrazom je obraz Otca. Čítame v Dt 32,6b: *“Či nie je on tvoj otec, ten, ktorý si ňa nadobudol? On ňa učinil, postavil, aby si stál”*. Ako láskavý otec, upevňuje Hospodin človeka, pomáha mu stáť i obstať, by stálym v živote. I prorok Izaiáš sa k tomuto vyznaniu pripája: *“Lebo ved’ ty si náš Otec, lebo Abrahám nevie o nás, a Izrael nás nezná. Ty, ó Hospodine, si našim Otcom; náš vykupiteľ, je od veku tvoje meno”* (Iz 63,16). Žiť vo vedomí, že sme poznaní a vychovávaní svojim Bohom je veľmi vzácné, aj Ježiš v podobenstve o mánostratnom synovi sa pripája k tomuto obrazu, keď vykresľuje Otca nebeského ako láskavého otca, ktorý sa zľutováva nad svojim synom. Ježiš sám sa stáva vykupiteľom pre nás.

Hospodin nám skrze Mojžiša hovorí o svojej opatere: *“Ako bdie orol nad svojim hniezdom a nad svojimi mláďatami sa vznáša, svoje krídla rozprestiera, svoje berie a na svojich perutiach ich nosí, tak Hospodin sám ho viedol, žiadny cudzí Boh s ním nebol”* (Dt 32,11-12). Bdie, vznáša sa, rozprestiera, berie, nosí, tak Hospodin sám viedol svoj ľud. Opakovane čítame: *“svoje”*. Vnímať vyvedenie z Egypta týmto obrazom nám otvára nový pohľad. Dostávame orliu perspektívu, ktorá pomáha dôverovať Hospodinovi, ktorý tak, ako orol nad svojimi bdie a vyvádza ich do slobody. *“Vy sami ste videli, čo som učinil Egyptu. Niesol som vás na orlích krídlach a priviedol vás k sebe”* (Ex 19,4). Sloboda v Božej blízkosti je cieľom našej záchrany z našich otroctiev. Aká úľava je vedieť, že sa nemusíme zachrániť sami, Hospodin

ako starostlivý orol nás privádza k sebe, učí nás lietať, rozprestiera svoje krídla, aby nás zachytil v našich pádoch a nesie nás na svojich krídlach ako orol. V citovaných veršoch je použité sloveso, ktoré nájdeme v celom SZ iba na dvoch miestach. Je to sloveso, *“vznáša sa”*, ktoré nájdeme ešte na začiatku Božieho slova, v Gn 1,2: *“Duch Boží sa vznášal nad prahlbinou”*. Je to kmitavý pohyb, akoby Duch Boží dával impulzy do počiatočného chaosu. Takto kmitaním krídlami nad vajcami v hniezde ich musí orol ochladzovať.

A prorok dodáva: *“Ale tí, ktorí očakávajú na Hospodina, nadobúdajú novú silu; vznášajú sa na krídlach ako orly..”* (Iz 40,31). Nádejou v Hospodina budeme s ním spojení ako pevným lanom a otvorí sa jeho povznášajúce zdroje. Amen